

No. 957

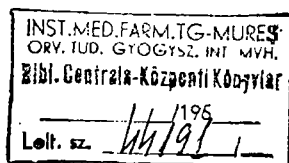
Informațiuni medicale culese din gazetele românești din Ardeal tipăriți în anul 1895

DOCTORAT ÎN MEDICINĂ ȘI CHIRURGIE
PREZENTATĂ ȘI SUSȚINUTĂ ÎN ZIUA DE 5 MARTIE 1936.

DE
CHIRU D. GEORGE

23 MAY 2005

TIPOGRAFIA „GLORIA”
STR. I. G. DUCA 8.

UNIVERSITATEA „REG. FERDINAND I.“ DIN CLUJ.
FACULTATEA DE MEDICINĂ

Decan : D-nul Prof. Dr. D. MICHAİL

Profesori :

Clinica stomatologică (agr.)	Prof. Dr. Aleman I.
Istoria medicinei (agr.)	„ „ Bologa V.
Bacteriologie	„ „ Baroni V.
Patologia generală și experimentală	„ „ Botes A. M.
Clinica oto-rino-laringologică (agr.)	„ „ Buzolanu
Istologia și embriologia umană	„ „ Drăgoiu I.
Fiziologia umană (supl.)	„ „ Drăgoiu I.
Clinica ginecologică și obstetricală	„ „ Grigoriu C.
Semiologia medicală	„ „ Gota I.
Clinica medicală	„ „ Hațeganu I.
Medicina legală	„ „ Kernbach M.
Clinica oftalmologică	„ „ Michail D.
Clinica neurologică	„ „ Mînea I.
Igiena și Igiena socială	„ „ Moldovan I.
Radiologia medicală	„ „ Negru D.
Anatomia descriptivă și topografică	„ „ Papilian V.
Clinica chirurgicală	) „ „ Pop A.
Medicina operatorie	
Clinica infantilă	) „ „ Popoviciu Gh.
Farmacologia și farmacognozia (supl.)	
Balneologia (agr.)	„ „ Sturza M.
Clinica dermato-venerică	„ „ Tătaru C.
Clinica urologică	„ „ Țeposu E.
Chimia biologică	„ „ Thomas P.
Clinica psihiatrică	„ „ Urechia C.
Anatomia patologică	„ „ Vasiliu Titu

JURIUL DE PROMOȚIUNE

Președinte : D-l Profesor Dr. V. Bologa

Membri : { „ „ „ M. Botes
 „ „ „ D. Negru
 „ „ „ Gh. Popoviciu
 „ „ „ M. Sturza

Supleant : Dl. Doc. Dr. I. Volcu

Introducere.

Teza de față este e simplă strângere de material medico-istoric și medico-bibliografic din cele mai citite ziare românești ardeleni, tipări'e în anul 1895.

S'au extras informațiile din „Gazeta Transilvaniei” (Brașov), Telegraful Roman (Sibiu) și Unirea (Blaj).

Știrile mai mărunțe au fost copiate în întregime, altele au fost rezumate pe larg. Articolele de popularizare igienică și medicala au fost rezumate pe scurt.

O astfel de strângere de material pare puțin importantă pentru istoria medicinei românești. După analizarea lor vom vedea că ea își are însemnătatea ei, din mai multe motive :

a) Cuno ștem foarte puțin numărul și repartizarea medicilor români ardeleni în era maghiară. Prin știrile personale răslețite în cotidienele ardeleni putem cu timpul sa ajungem la alcătuirea listei complete a medicilor români din Ardeal, Crișana, Maramureș și Banat, în secolul al XIX lea.

Deasemenea vom putea cu încetul să ne dăm seama nu numai despre activitatea lor medicală ci și despre cea socială și literară, cu un cuvânt despre rostul lor, în cadrele vieții simple și patriarsale a românilor din fosta monarhie Austro-Ungară.

b) Știrile despre epidemii și starea sanitară în regiunile locuite de români sunt destul de fregvente în cotidienele noastre. Ele deasemenea vor putea servi, când vor fi strânse în număr mai mare, la reconstituirea mai epidemiologii istorice în Transilvania.

c) Prea puțin suntem încă informați asupra preocupărilor din domeniul medicinei la intelectualii români din Ar-

deal. O presă medicală românească nu există. În schimb vedem o tendință de a da populației românești informații asupra marilor descoperiri și întâmplări în domeniul medicinei universale și de a-i oferi o ușoară dar utilă literatură de popularizare igienică. Ne bate la ochi recitând articolele de popularizare, cât de bine sunt în general alese aceste articole: îndrumări mărunte de medicină casnică sau articole mai mari scrise la înțelesul tuturor din domeniul igienei, atingând mai ales probleme arzătoare din viața poporului nostru (Pelagra, Tuberculoza, Holera etc.)

d) Mai este interesant de urmărit cât de mult s'au preocupat gazetele ardelenе de cece se petrecea în viața medicală românească a regatului liber. În deosebi *Gazeta Transilvaniei* aducea regulat informații de felul acesta.

Un început pentru strângerea materialului informativ din gazetele ardelenе a fost făcut în teza dlui Dr. Alexandru Bernhart.

În introducerea acelei teze s'au dat unele informații lămuritoare, cari au valoare și pentru această teză.

Când se va putea face extragerea gazetelor mai vechi din deceniile al V., VI-lea și VII-lea ale veacului trecut, informațiile vor fi de bună seamă și mai prețioase pentru istoria medicinei românești.

Un indice care va încheia acest șir de teze va permite o orientare generală și alcătuirea unei sinteze asupra vieții medicale românești din Ardealul de odinioară.

Știri de interes medico-istoric din gazetele româști ardelen tipărite în 1895

30. I. — *Știri.* Directorul institutului de alienați din Sibiu a hotărât să țină licitație pentru aprovizionarea institutului cu instrumentarul necesar.

(*Gaz. Trans.*)

2. II. — *Știri.* Doctorul Ludovic Winternitz va ține (în Brașov) prelegere în ziua de 7 Martie, despre felul cum se face cura Kneipp. Venitul încasat va fi întrebuițat în scopuri de binefacere.

(*Gaz. Trans.*)

4. II. — *Instituele Pasteriane în armată.* Domnul Krieghammer ministru comun de războiu a dat un ordin în urma caruia toți acei soldați din armata comună, honvezime și gloate, cari ar fi mușcați de câini trubăși, să fie vindecuți în institutele pasteriane speciale înființate numai la Viena și Pesta.

(*Gaz Trans.*)

16. II. — *Căutare de medici :* Medici și medicinști, cari doresc să meargă în provincie pentru a combate epidemia de difterie și tuse convulsivă se vor anunța șefului secțiunii higienice a ministerului de interne ungar.

(*Untrea Blaj*)

9. III. — *Influență.* În urma timpului rece a izbucnit influența. În Viena sunt pline spitalele de bolnavi de influența.

La Budapesta iarăși sunt foarte mulți oameni cari zac de această boală atât de grozavă.

(*Unirea. Blaf.*)

14. III. — „*Foia medicală maghiară*“ arată o mișcare între medici și farmaciști, cări intenționează să intre în număr cât mai mare în parlament. Ei voiesc cade acum încolo să aibă în parlament 20 de deputați.

(*Teleg. român.*)

29. III. — *Numire.* Ca asistent al Doctorului Victor Babeș, șeful institutului bacteriologic din București, a fost numit Domnul Dr. Danielu, fost preparator al despărțământului patologic pentru Anatomie.

(*Gaz. Trans.*)

25. IV. — *Publicația D-lui Dr. S. Stoica.* Doctorul Stoica publică o lucrare foarte interesantă în care se ocupă pe larg de epidemia de difterie și holeră.

Arată sumar și tratamentul respectivelor boli.

(*Teleg. rom.*)

30. IV. — *Spitalul ochi din Brașov* publică o statistică în care arată că în decursul anului 1894 au fost în căutarea acestui spital 508 bolnavi de ochi: 278 bărbați, 230 femei, iar ambulatoriu au fost tratați 416 bolnavi, S'au vindecat 303 bolnavi, 187 au fost ameliorați, un singur bolnav a rămas nevindecat.

279 au suferit de trahom.

S'au făcut 134 operații: 53 cataracte, 25 iridectomii, 4 extirpații de tumori, 5 pe sacul lacrimal, 15 operații de trichiază și distichiază, 9 op. pterigien, 4 strabism, 9 staphyloante, 3 exenterații bulb, 4 enucleații.

(*Gaz. Trans.*)

9. V. — *Medicii din Budapesta.* În Budapesta sunt 826 medici. În acest număr intră toți medicii sanitari. Deci un medic la 650 oameni. Farmaci 79.

(*Telegraf rom.*)

11. V. *Epidemie.* În Brand s'a declarat epidemie de difterie. Măsurile de izolare s'au dovedit ineficace. Se întrebuințează spirt și piatră acră ca medicațiune.

(*Teleg. rom.*)

23. V. *Epidemie de vărsat*. Vărsatul s'a lășit în mai multe comune din comitatul Caransebeșului, așa la Oravița română, Tievaniul mare și Cacova. Școalele din susnumitele comuni s'au închis și s'au dat ordine stricte de a se localiza boala și de a se întrebuința toate mijlocele pentru a stinge epidemia.

(Gaz. Trans.)

31. V. — *Examen de medici de cerc*. S'a ținut în ciclul dela 13—19 l. c. la Universitatea din Cluj examen pentru medici de cerc. Medicii ca să devină medici de cerc, trebuie să depună după ce și-au dobândit diploma, nu examen de fizic (medic sanitar).

Au depust acest examen domni doctori:

I. Elecheș, medic cerc la Sebeș Sasesc

G. Prunas, „ „ „ Orlat

Matei Ileni, „ „ „ Rodna

Gavril Țurcu, „ „ „ Abrud

(Gaz Trans.)

12. VI. — *Mușcați de câine turbat*. Vineri 31 Maiu au fost mușcați de câine turbat mai mulți copii din com. Caransebeș, Nu s'a luat nici o măsură ca să fie trimiși pentru tratament.

Numai fetița Ionescu, care a fost trimisă de părinții ei la București, la institutul de bacteriologie. Dr. V. Babeș, a primit-o în tratamentul sau ce va dura 16 zile. Tratament gratuit.

(Gaz. Trans.)

20. VII. — *Holera*. Din Constantinopole se telegrafiază ca acolo s'au ivit mai multe cazuri de holeră. Autoritățile au luat dispozițiuni foarte severe.

(Teleg. rom.)

27. VII. — *Epidemie*. Din Agârbiciu lângă Turda se comunica ca acolo bântuește difteria „morbil epidemie difteritis”. Până acum au murit un băiat și 2 copile.

(Teleg. rom.)

3. VIII. — Vestitul preot *Barachini* din Pasian di Prato (Italia), intemeetorul brutarilor rurale masură contra pelăgrei, a fost decorat de guvernul român cu ordinul Coroanei României. În curând și guvernul român va introduce

astfel de brutarii pentru ca țărani să aiba pâine bună, în loc de mamaligă din porumb stricat.

(Gaz. Trans.)

13. VIII. — *Semne de holera.* Un agricultor din Strigoniu a murit după 3 zile de suferinți cu simptome de holera. La autopsie organele interne au fost trimise institutului bacteriologic din Budapesta pentru examinare.

(Gaz. Trans.)

20. VIII. — *Domnul Dr. Brânză* profesor la Universitatea din București și membru al Academiei române, a murit la Slanic-Moldovă, unde se instala se de câteva zile.

(Untrea Blaj.)

5 IX. — *Alegere de medic.* În ziua de 20 August în comuna Poiana, a fost alegere de medic, pentru cercul sanitar Poiana, Jina și Rod.

A fost ales prin aclamație domnul doctor *Victor Miha.*

(Telegr. rom.)

12. IX. — *Știri.* Femea Ioana Drăgan din comuna Cobia, jud. Dâmbovița, a născut o fetiță cu 2 capete. Fetița încă trăește.

(Telegr. rom.)

3. X. — *Fermecătoarele din Botoșani.* Se comunică din Botoșani, că acolo 3 fermecătoare vindecă bolile după ce bagă pe bolnavi în niște șoproane, unde aud diferite șogmole și văd o mulțime de umbre.

La aceste fermecătoare merge mai ales lumea bună.

(Gaz. Trans.)

8. X. — *Inmormântarea lui Pasteur.* Inmormântarea s'a desfășurat la 5 Sept. a. c. la Paris, între cei prezenți a fost și președintele republicii dl Faure. Discursul funebru a fost ținut de către dl Poincare, care a ilustrat marile merite ale decedatului pe tărâmul medical.

(Gaz. Trans.)

8. X. — *Inmormântarea lui Pasteur.* Marele bacteriolog al Franței și al lumii întregi a fost înmormântat în ziua de 5 Sept. — Felix Faure — preș. republicii — împreună cu toți miniștrii au fost prezenți la înmormântare.

Boală lui Pasteur a fost Albuminuria și insuficiența cardiacă — căștigată de când cu polemica dusă cu Dr. Peters în chestia turbarii.

(Telegr. rom.)

26. X. — *Holera în Galiția*. După raporturi oficiale în ziua de 22 Oct. au fost în Galiția 3 cazuri de holeră — 2 din bolnavi au murit, iar al treilea s'a vindecat.

În aceeaș zi se găsea sub control medical încă 24 bolnavi de holeră

(Gaz. Tran.)

30. X. — *Nou medic român D Atanasiu Brădean* din Lipova, ascultător al cursurilor Fac. de Medicina din Budapesta, trecând cu succes toate examenele, se va promova doctor, sâmbătă 2 Noemvrie.

(Gaz. Trans.)

9. XI. — *Măsuri sanitare*. Ministrul de interne a dat o circulară către toate municipiile din Ungaria prin care aceste sunt încunoștiințate că cercurile Tarnopol și Trembora din Galiția sunt declarate ca infectate de holeră.

Deci toți călătorii cari vin din amintitele localități sunt supuși unei carantine de 6 zile.

(Gaz. Trans.)

19. XI. — *Nou director la spitalul din Brașov*. Directorul de până acum dl Dr. Iosif Fabritius și-a cerut demisia care i-a fost aprobată. În locul dsale a fost numit dl Doctor Augustin Fabritius. Dl Dr. Iosif Fabritius a fost felicitat pentru meritele sale dovedite în timpul unei cariere medicale de 24 ani.

(Gazd. Trans.)

21. XI. — *Cazuri de Trachom*. S'a constătat că atât în Ungaria cât și în Ardeal ar există foarte numeroase cazuri de trachom, care ar fi răspândit mai ales de soldați și servitori.

(Telegr. rom.)

22. XI. — *Difteria*. Se publică iarăși cazuri de difterie. În comuna Rodna au fost 7 cazuri dintre cari 2 mortale.

(Gaz. Trans.)

26. XI. — *Profesorul Albert din Wiena* se arată pe față contra medicilor de sex feminin, pe motiv de incapa-

bilită fizică și psihică. Ar fi bune numai ca, ajutoare de sex feminin ale medicului.

(Telegr. rom.)

27. XI. — *Holera în Rusia.* După un raport oficial din Rusia, în intervalul dela 20 Octomvrie până la 23 Noemvrie au fost la Petersburg: 14 cazuri de holera, din care 7 au decedat. Dela 27 Oct. la 2 Noemvrie: 439 cazuri, din cari 176 decese; dela 3 Noemvrie până la 9 Noemvrie 380 cazuri cu 160 decese, toate în districtul Beratchew. Dela 27 Oct. până la 2 Noemvrie 41 caz. cu 16 decese în Volhinia.

(Gaz. Trans.)

29. XI. — *Caz de difterie.* Copila Viorica, fata dlui Mihali a decedat în urma unei difterii.

(Gaz. Trans.)

3. XII. — *Propanerea comisiei de salubritate.* În comuna Pojun, comisia sălubrități publice a interzis sărutatul de mâni copiilor din școalele populare, pentru motivul că prin sărut se propagă multe boli, și între ele și difteria, care bântue cu furie.

(Gaz. Trans.)

14. XII. — *Alegere de medic.* La Bran a fost ales medic de cerc dl Dr. Simeon Stoica, cunoscut din valoroasele sale scrieri de igienă, pentru p. por.

Intre candidați au fost și 3 jidani cari nu au dobândit nici un vot.

(Gaz. Trans.)

23. XII. — *Promovare de medic.* Dl. Petru Hubian din Dognecea (Bana), audient al cursurilor Facultății de Medicină din Budapeste, trecând cu succes examenele, a fost promovat doctor în științele universale.

(Gaz. Trans.)

II.

Articole de popularizarea igienii și medicinei în gazetele românești ardelene din 1895. (Resumate)

27. I. — *Noțiuni de Higienă.* Odăile în cari fac bolnavii, trebuiesc să fie bine aerisite și luminate, patul să fie lovit de razele soarelui.

(Gaz. Trans.)

Este foarte însemnată puterea iecuitoare a albușu ui de ou, în răni, tăieturi, căci uscându-se formează o pelița și oprește pă'runderea aerului. Bun și în discuterie căci amestecat cu apă și înghițit repede opreșe aprinderea și domolește durerile,

(Art. anonim. Gaz. Trans.)

5. II. — *Povește contra durerilor de urechi.* Doctorul american William recomandă soluția de atropină, adică 1 gr. în 50 gr. apă, din care se picură câteva picături în ureche și după 10—15 minute, înțorcând capul se lasă să se scurgă a fară. Se poate repeta.

Pentru copii soluția se face mai slabă.

(Art. anonim. Gaz. Trans.)

14. III. — *Povește.* Contra scurgerii de sânge din nas. Se apleacă capul înapoi, se ridică mâna în sus (mâna de aceeaș poate cu nara sângerânda), iar cu cealalta se apasă nara respectivă, oprind sângele. În aceasta împrejurare nu trebuie să se sufle nasul, căci emoragia ce se va porni vă fi mai greu de oprit.

(Art. anonim. Gaz. Trans.)

21. IV. — *Băile reci după metoda Kneipp.* Timpul cel mai potrivit pentru a începe băile reci este vara. Se pot face sau băi complete sau băi de jumătate. Timpul de baie este de cel mult 3 minute, mai mult strică.

Iarna o baie la 8—14 zile. Vara mai dese. În baie nu se intră niciodată, dacă ești înghețat; mai întâiu trebuie să te încălzești și apoi să intri în baie.

Art. anon. Trans.

21. IV. — *Ceai de viorele.* Când copiii sunt apucați de tuse rea sau chiar convulsivă, se ia o mână de flori de viorele uscate, se fierbe în apă, se strecoară, se răcește și se dă din 2 în 2 ceasuri câte 2—3 lingurițe, copilului bolnav. Se pot întrebuința și rădăcini, dar mai întâiu trebuie strivite. Acest ceai alina și tusea fizicilor și disolva flegma. E bun și contra durerii de cap și contra fierbântei.

Art. anon. Gaz Trans.

2. VI. — *Petrolul în difterie.* S'a dovedit formal că petrolul este cel mai bun medicament în difterie. Toate încercările au dat rezultate bune. După petrol vine piatra acra.

Art. anon. Telegr. rom.

5. VI. — *Sfaturi.* Fructele, în special mărul ar conține mult fosfor cari ar putea reînvi substanța cerebrală. Substanțele din măr ar avea efecte bune asupra celor cu viața sedentară. Acidul malic din mere coapte crude sau fierte ar neutraliza excesul de materii cretoase, provocate prin frigerea exagerată a cărnii.

Art. anon. Gaz. Trans.

16. VI. — *Pelagra.* Pelagra în popor și „pârleala“, e o boală mai deasă la agricultori, în special la cei ce consumă porumb stricat. Cei mai mulți, bolnavi sunt în anii ce urmează recoltei rele de porumb. Primăvara și vara sunt cele mai multe cazuri. După unii cauza ar fi niște ciuperci mici, ce se dezvoltă din porumb stricat; după Francezi s'ar numi „Verdet“; iar după Italiani „Verderamo.“ Cei mai mulți susțin că ar fi un alcaloid „Pelagrazina.“ Semnele boalei. Semne cutanate, digestive, și semne nervoase. A) Cutanate: un fel de pârleală, pe obrazi, nas mâini, gât, cea față și piept. D) Digestive: iperemia mucoasei gurii și a

limbii, Bolnavii sunt arsuri și uscăciunie pe gât; au sete; scuiță mult. Uni au poftă de mâncare f. mare. C) Nervoase: Dureri de cap, amețeli vedere slabită, sgomote în urechi, furnicăture în membre. Apoi boln vul devine trist și sfârșește prin nebunie. Nebunia se poate manifesta în mai multe feluri: a) Anii siau ne mișcăți plâng sau vorbesc fără rost; b) san sunt agitați. După 2—3 ani slăbesc complet, și pier sleiti de puteri dacă nu și-au curmat singuri zilele.

(Art. Anonim. — Gaz. Trans.)

25. VI. *Măsuri contra holerii*. Se dau lămuriri asupra naturi boaeii, asupra măsurilor preventive și asupra procedurii fața de morți.

(Art. anon. — Gaz. Trans.)

26. VI. *Higienă: Ingrijiri în timpul holerii*

Se arata semnele morții.
Cum se procedează cu bolnavii.
Cum să ne păzim de holeră.

(Art. anon. — *Telegr. rom.*)

14. VII. *Tratamentul râiei*. — Râia este cauzata de niste parazeti ce trăesc în pielea ornului. Râia provoacă mâlcă-rime și se ia dela om la om.

Vindecarea este ușoară. Unii se pă cu unșori. Cel mai bun medicament este apa caldă. Se face o bae de 30—32° C timp de 15 minute și se freacă cu săpun aspru. Baia se repetă de 2—3 ori. Kneipp spune că 2—3 băi sunt suficiente să scapi de râie. După bae se schimba rufăria.

(Art. anon. Gaz. Trans.)

29. IX. *Tuberculoza în căsătorie*. Se studiaza problema dacă tuberculoza admite casatoria, și se trage concluzia că casatoria agraveaza tuberculoza. Dacă numai unul din soți este bolnav, se va îmbolnavi și celalalt. Copii născuți din această căsătorie vor fi și ei tuberculoși și vor răspândi boaladeci tuberculoși să nu se căsătorească.

(Art. anon. — Gaz. Trans.)

7. XII. *Tratamentul strabismului*. Doctorul Kroll, spe-

cialist oculist, a inventat un aparat numit stereoscop, — compus din 2 părți inegale, ce se întregesc în ochiul omului sănătos, dând un singur chip — la fel și la cei cu strabism. Privind în stereoscop, se întăresc mușchii ochiului. Acest aparat e bun mai ales pentru copii, la care stabilismul e la început; la adulți nu are nici un efect.

(Art. anon. — *Telegr. rom.*)

25. XII. *Tusea convulsivă.* Tusea convulsivă zisă popular tuse măgărească, este foarte contagioasă. Este cauzată de un microb numit „oidium tucheri.” Apare mai în toți ani ca epidemie — la copii între 1—7 ani.

Incepe cu constipație, dureri de cap, lacrimi mare, somnolență, varsături; după vomă se liniștesc. Boala nu este tocmai periculoasă, poate însă să de turburări nervoase și în special tuberculoză. Tratament: Reguli igienice: se ține copilul la aer curat, se păzește de frig și umezeală, mâncare bună și se schimbă în fiecare zi camera.

(Art. anon. — *Gaz. Trans.*)

27 XII. *Tratamentul în tuse convulsivă.* Se poate da copilului 2—3 linguri de ceai de migdale dulci, amestecat cu lapte, în care se pune după greutate dela 10—25 ctgr. sulfur — (floare pucioasă). — Sau se poate lua dela farmacie.

Sulfur	30 gr.
Gummi arabic	60 gr.
Extract liquiriția	150 gr.
Digitala	10 gr.
Radacina liquiriția	24 gr.
Opium	3 gr.

Se pisează bine se împart în 160 prafuri și se ia 3 praf pe zi.

sau :

Licop amonin Hoffmann	3 gr.
Sirop cinamonium	20 gr.
Apă flori trandafiri	30 gr.
Apa simplă	150 gr.

Se pun în sticlă se amestecă bine și se ia la 2 ore o lingurița.

(Art. anon. — *Gaz. Trans.*)

Concluziuni

1. Informațiile de interes medico-istoric din Ardeal, din anul 1895 — mai bogate în „Gazeta Transilvaniei” — ne oferă știri personale despre medicii români din Ardeal, despre viață sanitară și mișcarea unor epidemii, în această regiune.

2. În Gazeta Transilvaniei se găsesc o serie de articole de popularizare a medicinei și igienei cari caută să suplinească întru câtva lipsă unor periodice medicale românești.

În majoritatea cazurilor ele sunt bine scrise și se referă în special la nevoile populației românești.

Văzută și bună de imprimat.

Decan :

Prof. Dr. D. Mihail

Președintele tezei :

Prof. Dr. Valeriu Bologa